

m. v., Toldlovens L. Nr. 102 og 103, indtil Udgangen af Aaret 1917.

Ved Folketingsmanden for Ringkøbing Amts 4de Valgkreds (Moltesen) er modtaget et Andragende fra Kirkeforstanderskaberne for samtlige katolske Menigheder i Danmark om, at Lovforslaget om Anmeldelse af Fødsler, Dødsfald og Ægte-skaber m. m. ikke maa blive gennemført.

Andragendet, hvoraf trykte Eksemplarer ville blive omdelte, vil blive tilstillet det Udvalg, som eventuelt maatte blive nedsat angaaende nævnte Lovforslag.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Sikring af det fra Ringkøbing Fjord aabnede Udløb ved Hvide Sande m. m.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 4665).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

P. Th. Nielsen: Spørgsmaalet om Hvide Sande har jo gentagne Gange været til Behandling i dette Ting. Forhistorien er lang, men jeg skal ikke i synderlig Grad komme ind paa denne Forhistorie. Jeg skal ikke gaa længere tilbage end til 1906—07, da, som ærede Medlemmer ville erindre, Trafikminister Høgsbro fremsatte et Ændringsforslag ved Finanslovsforslagets anden Behandling om, at Klitten skulde gennemgraves, og at der skulde laves et Udløb fra Ringkøbing Fjord til Vesterhavet ved Skodbjerg paa Holmslands Klit. Det var forudsat, at denne Gennemgravning vilde koste 217,000 Kr. I øvrigt var der i Motiverne til Forslaget gjort opmærksom paa, at for saa vidt man samtidig vilde befæste dette Udløb, vilde det koste 3,625,000 Kr. I Samlingen 1906—07 blev Sagen imidlertid ikke afgjort, idet Finansudvalget ikke tiltraadte Forslaget. Men i den paafølgende Sommer rejste Finansudvalget over til disse Egne for personlig at sætte sig ind i Forholdet. I Samlingen 1907—08 blev der saa paa Finanslovsforslaget paa ny fremsat Forslag om en saadan Gennemskæring; ved anden Behandling tog Finansudvalget Forbehold overfor Forslaget, idet det dog blev antydet, at der maaske var en Mulighed for at gennemføre Forslaget paa et andet Grundlag. Dette blev allerede antydet ved Finanslovsforslagets Behandling i 1907—08 af mig som Ordfører, idet der

var kommet den Tanke frem, om man ikke skulde grave Udløbet noget nordligere og samtidig søge at have Nymindestrømmen aaben. Dette Forslag var oprindelig, saa vidt jeg erindrer, fremsat af Ingeniør Thomsen ved Hedeselskabet, og det vandt i de interesserede Kredse noget Bifald. Og det vandt for saa vidt ogsaa noget Bifald hos det Parti derovre paa Egnen, der havde staaet som Modstander af Gennemgravningen paa Holmslands Klit, det saakaldte Sydparti, som man fra den Side hellere saa et nordligere Udløb, naar man samtidig holdt Nymindestrømmen aaben. Derfor var Forslaget om Hvide Sande i Virkeligheden et Slags Kompromis. Forslaget kom da frem ved Finanslovsforslagets tredie Behandling i Samlingen 1907—08. Det var forudsat, at denne Gennemgravning vilde koste 127,000 Kr., og dette Forslag blev vedtaget — det viste sig for øvrigt senere, at Gennemgravningen ikke kostede saa meget, saa vidt jeg erindrer, blev der sparet mellem 30,000 og 40,000 Kr.

Gennemførelsen af dette Forslag skete som et Forsøg, og det blev udtrykkelig betonet fra alle Sider, at denne aabne Gennemgravning gennem det løse Sand kun var et Forsøg. Nu havde vi vel alle ventet, at der maatte gaa nogen Tid, i alt Fald en længere Tid, end der er gaaet, for at studere Resultatet af Gennemgravningen. Imidlertid have Forholdene ført med sig, at man hurtigere end ventet og ogsaa hurtigere end ønsket atter kommer til at beskæftige sig med Spørgsmaalet her i dette Ting. Siden Løbet blev aabnet har der været to Stormfloder derovre, Stormfloden den 23.—24. Februar 1911 og den store Stormflod den 5. og 6. November 1911. Efter den første var der allerede hos de interesserede Lodsejere derovre nogen Ængstelse med Hensyn til de Virkninger, som denne Stormflod vilde faa. Ved denne Stormflod var Saltvandet gaaet op over Engene og Markerne, og man frygtede for, at det vilde have meget uheldige Virkninger. Imidlertid synes det, som om denne Stormflod ikke har gjort nævneværdig Skade, maaske endogsaa snarere Gavn. Finansudvalget var atter ovre paa den paagældende Egn i Sommeren 1911, saa paa Gennemgravningen og havde en Forhandling med den paagældende Befolkning. Samtidig var der af et af Ringkøbing-Bladene fremkaldt en Mængde Udtalelser fra de paagældende Lodsejere baade Syd og Nord for Fjorden, og gennemgaaende gik der gennem disse Udtalelser den Opfattelse, at Stormfloden den